

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On altıncı inikat

22 . XII . 1944 Cuma

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	116	şahıslara ait mahkûmiyetlerin Tekaüt Kanununun 53 neü ve Askerî Ceza Kanununun 30 neü maddelerindeki (Sahtekârlık) tâbirinin şümulüne dâhil olup olmadığını ve bunlara tekaüt maası tahsis edilip edilmeyeceğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa, Adliye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (3/123)	117
2. — Havale edilen evrak	116	2. — Trabzon Mebusu Sırrı Day'ın, Karamürsel hâkimi Nuh Necyettin Canıdarlıoğlu'nun tekaüt muamelesi hakkında Divanı Muhasebat Riyaseti mütalâasıyle Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının ikinci fıkrasının yeniden tetkiki hakkında takrirî ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (4/4)	117
3. — Andişme	116		
1. — Bilecik mebusluğuna seçilen Kemal Sun'un andişmesi	116		
4. — Seçimler	116		
1. — Divanı Muhasebatta açık bulunan Dördüncü Daire Reisliğine seçim yapılmasına dair Divanı Muhasebat Riyaseti ve Bütçe, Divanı Muhasebat ve Maliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümeni mazbatası (3/209)	116.117		
5. — Müzakere edilen maddeler	117		
1. — Askerî Ceza Kanununun 81 neü maddesine tevfikân cezalandırılan askerî			

1. — SABIK ZABIT HULASASI

İzmir Mebusu Dr. Kâmrân Örs'ün 4357 sayılı kanununun 12. nevi maddesinin tefsiri hakkındaki tavrı istegi üzerine geri verildi.

İstanbul Mebusluğuna seçilen Dr. Gl. Niyazi İsmet Gözet'i andığı;

Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesine dair olan kanunla;

Nakil vasıtaları hakkındaki kanuna ek kanun kabul olundu;

Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki kanununun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3. nevi maddesine bir fıkra eklenmesine mütedair kanunun birinci müzakeresi yapıldı.

Cuma günü toplanılmak üzere inikada son verildi.

Reis Vekili

Kâtip

Kâtip

Sivas

Samsun

Kütahya

Ş. Günaltay

N. Fırat

V. Uzgören

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Takrirler

1. — Erzurum Mebusu Gl. Zeki Soydemir'in, Askerlik Kanununa göre askerlik mükellefiyetini yaptıktan sonra yedeksubay yetişmek üzere Yedeksubay okuluna giden erlerin ihtiyat addedilmelerinin tefsir yolu ile halline dair tavrı (4/36) (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe

Encümenlerine);

Mazbatalar

2. — Gedikli erbaşların maaşlarının tevhit ve teadülüne dair olan 3779 sayılı kanunun 9. nevi maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâ-yihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/292) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — R. Camtez

KÂTIPLER : V. Uzgören (Kütahya), N. Fırat (Samsun)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — ANDIÇME

1. — *Bilecik Mebusluğuna seçilen Kemal Sun'un andığı*

REİS — Yeni seçilen arkadaşlarımızdan Bi-

lecek Mebusu Kemal Sun gelmiştir. Tahlifimi yapacağız, kürsiye teşriflerini rica ederim. (Bilecik Mebusu Kemal Sun andığı). (Alkışlar).

4. — SEÇİMLER

1. — *Divanı Muhasebatta açık bulunan Dördüncü daire reisliğine seçim yapılmasına dair Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Bütçe, Divanı Muhasebat ve Maliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/209) [1]*

REİS — Divanı Muhasebatta açık bulunan 4. nevi daire reisliği seçimini yapacağız, mazbatayı okutuyorum.

(Muhtelit Encümen mazbatası okundu). Antalya Numan Aksoy, Kastamonu tezer Taşkıran, Malatya Dr. Cafer Özeliç.

Efendim bu üç zat tasnifi yapacaklardır. (Zonguldak intihap dairesinden reyler toplandı).

REİS — Rey vermiyen var mı?

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Efendim reyler tasnif edilineceye kadar diğer maddelerin müzakeresini yapacağız.

[1] 25 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Askerî Ceza Kanununun 81 nci maddesine tevfikân cezalandırılan askerî şahısları ait mahkûmiyetlerin Tekâüt Kanununun 53 nçü ve Askerî Ceza Kanununun 30 ncu maddelerindeki (Sahtekârlık) tâbirinin şümulüne dâhil olup olmadığını ve bunlara tekaüt maası tahsis edilip edilmeyeceğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa, Adliye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (3/123) [1]

REİS — Efendim, diğer encümenler Adliye Encümeninin mazbatasına iştirak ediyorlar. Onun için Adliye Encümeni mazbatasını okuyacağız.

(Adliye Encümeni mazbatasını okundu).

REİS — Mütalâa var mı? Reye arz ediyorum. Mazbatayı kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — Trabzon Mebusu Sırrı Day'ın, Karamürsel Hâkimi Nuh Necyettin Canıdarlıoğlu'nun tekaüt muamelesi hakkında Divanı Muhasebat Riyaseti mütalâasıyla Divanı Muhasebat Encü-

meni mazbatasının ikinci fıkrasının yeniden tetkiki hakkında takriri ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (4/4) [1]

REİS — Mazbatayı okutuyorum.

(Bütçe Encümeni mazbatasını okundu).

REİS — Mazbata hakkında mütalâa var mı? Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Mazbata kabul edilmiştir.

Divanı Muhasebat Dördüncü daire reisliğine yapılan intihap neticesini arz ediyorum :

İntihaba 279 zat iştirak etmiştir. Bu noktadan muamele tamamdır.

Halit Demirsoy 204 reyyle daire riyasetine intihap edilmiştir.

Refik Bakû 75 rey almıştır.

Başka işimiz yoktur.

Pazartesi günü saat 15 te toplanmak üzere celseyi kapatıyorum.

Kapanma saati : 15,35

[1] 24 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

[1] 26 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

DÜZELTİS

13 nçü eildin 2 - VIII - 1944 tarihli Fevkalâde inikadında bulunan, Almanya Hükümetiyle iktisadi ve siyasi münasebetlerimizin kesilmesi hakkındaki takrir için verilen kabul reyleri arasında Erzincan Mebusu A. Fırat ile Tokad Mebusu R. A. Sevengil'in isimleri ilâve edilecektir.

13 nçü inikat zaptının 2 nei sayfasında M. M. Vekili Gl. A. R. Artunkal'ın ifadesinin 5 nci satırı şöyle devam edecektir :

«... müzakeresini ve başa alınmasını arz ve teklif ederim.»

Bu zaptın sonuna bağlı 26 sayılı basmayazıda Maliye Encümeni mazbatasının dördüncü sahifesinin ikinci sütununun başındaki (Taşmaktadır) kelimesi (Taşmamaktadır) olacaktır.

Askerî Ceza Kanununun 81 nci maddesine tevfi kan cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin, tekaüt kanununun 53 ncü ve Askerî Ceza Kanununun 30 ncu maddelerindeki (Sahtekârlık) tabirinin şümü-lüne dâhil olup tekaüt maaşı tahsis edilip edilmeyeceğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa, Ad iye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (3 123)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 6/4727

17 . XI . 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ceza kanununun 81 nci maddesine tevfi kan cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin, Tekaüt kanununun muaddel 53 ncü ve Askerî ceza Kanununun 30 ncu maddesindeki sahtekârlık tâ-birinin şumulüne dâhil olup tekaüt maaşı tahsis edilip edilemeyeceğinin tefsiri hakkında Maliye Vekil-liğinden yazılan 7 . X . 1940 tarih ve 13235/188/5502 sayılı tezkere sureti sunulmuştur.

İşin tefsir yolu ile halline ve sonunun bildirilmesine yüksek müsaadelerini rica ederim.

Başvekil

Dr. R. Saydam

T. C.

Maliye Vekâleti

Bütçe ve Mali Kontrol U. Md.

Şube : 2

7 . X . 1940

Başvekâlet Yüksek Makamına

Askerlikten kurtarmak bahanesiyle hile yapmak suçundan üç sene hapis cezasına mahkûm olan ve askerlikten ihraç edilen bir doktorun tekaüt maaşına istihkakı olup olmayacağı hakkında Millî Müdafaa Vekâleti ile Vekâletim arasında ihtilâf mevcut bulunmaktadır.

Bu subay hakkında askerî mahkemesince verilen kararda bahse mevzu şahsın bir kişiyi tama-men askerlikten kurtarmak ve diğer iki kişiyi de kısmen askerlikten kurtarmak için bu şahısların bu yolda bir hastalıkları olmamasına rağmen vâki tavassut üzerine bu yolda rapor tanzim ettiği sabit olduğundan Askerî Cez Kanununun muaddel 81 nci maddesinin 2 nci bendinin son fıkrası mucibi-nce üç seneye mahkûm edilmiş bulunmaktadır. İlâmda suç temin olunan menfaat mukabilinde hilâfı hakikat rapor vermekten ibaret olarak tavsif olunduğu ve menfaat temininde vasıta olan şah-sın da beş sene hapis cezasına mahkûm edildiği ve verilen raporların hakikat hilâfına verildiğinin daha salâhiyetli heyeti sıhhiye raporiyle müspet bulunduğu kabul ve tasrih olunduğu ve muaddel 81 nci maddenin 1 numaralı bendinin metninde sahte şahadetname ve sahte evrak tabirleri de kullanıldığı halde (her nedense sahtekârlık tabirinin ilâma dereinden iğtinap edilerek) suç, tatbik

olunan maddenin matlabında yazılı olduğu ve hile (askerlikten kurtarmak için hile kullanmak) ve buna iştirak diye tesmiye edilmiştir. Suçun askerlikten kurtarmak için hile kullanmak suçuna iştirakten ibaret olduğu ve bu suçun 1683 sayılı askerî ve mülki tekaüt kanununun 2071 numaralı kanunla muaddel 53 nci maddesi ile askerî ceza kanununun 2862 sayılı kanunıyla muaddel 30 nci maddesinde yazılı ve tekaüt hakkından mahrumiyeti ve askerlikten tardir mucip suçlar meyanında tadat edilmediği esbabı mucibesıyla mahkûmun askerlikten ihraçına karar verilerek kendisine tekaüt maası tahsis olunduğu anlaşılmaktadır.

Mahkemenin sureti kabulüne göre suçlunun mahkûmiyetine esas ittihaz edilen (menfaat temini mukabilinde hakikat hilâfına rapor vermek suretiyle askerlikten kurtarmak için hile yapmak) suçunun mahiyet ve anasının tahlili icabetmektedir.

A) Menfaat temini:

Ceza Kanununun 211 nci maddesi mucibince daimi veya muvakkat resmî bir vazife ifasiyle mükellef bulunan kimselerin kanunen yapmağa mecbur oldukları işi yapmak veya yapmamak için bilvasıta veya bilâvasıta ahkları para, hediye namıyla aldıkları eşya ve her nam ile olursa olsun temin ettikleri sair menfaatler rüşvettir.

Hasta olmayanlara sağlam raporu vermek doktorun resmî vazifesi iktizası olduğuna nazaran hilâfına hareket, yapmağa mecbur olduğu şeyi yapmak için rüşvet alması 213 nci madde mucibince iki seneden beş seneye kadar hapsi müstelzimdir.

Rüşvet almak suçu, tatbik edilen Askerî Ceza Kanununun muaddel 81 nci maddesindeki suçun terkip eden anasırından veya kanuni teşdit sebebi olmadığından Ceza Kanununun 78 nci maddesine tevfiakan ayrıca ceza verilmesi muktazi iken askerî mahkemece bu eihet nazara alınmıyarak menfaat temin etmek suretiyle rüşvet alması takdiri teşdit sebebi ad ve tâyini icabeden ceza miktarı çoğaltılmıştır.

Bu suretle rüşvet almak suçu hakkında Ceza Kanununun 78 nci maddesi hükümlerine tevfiakan müstakillen ceza tertip olunmamış ise de rüşvet alması sebebine istinaden çoğaltılmasına mebni rüşvet almaktan cezasız bırakılmamıştır.

Yani mevcut ilâm muvacehesinde suçlu rüşvet almak suçundan da ceza görmüş ve bu suçun da mahkûmu vaziyetindedir.

Yalnız esas fiil hakkında tâyin edilen ceza ve rüşvet almak suçundan dolayı cezasına yapılan zam miktarı bilinmediğinden mahkûmiyetin altı aydan fazla olup olmadığı da tâyin edilemez.

2. Askerlikten kurtarmak için hile kullanmak suçu,

Askerî Ceza Kanununun 2862 sayılı kanunla değiştirilen 81 nci maddesinin matlabı (. askerlikten kurtulmak için hile kullanmak) tır.

Bu maddenin metninde yazılı suç unsurları,

Askerlikten büsbütün veya kısmen kurtulmak için;

- A) İsim değiştirmek;
- B) Başkasını kendi yerine tabip muayenesi veya askere göndermek;
- C) Başkasının hüviyet cüzdanını veya askerlik vesikasını kullanmak;
- Ç) Askerlik işlerinde sahte şahadetname veya evrak kullanmak;
- D) Her ne suretle olursa olsun hile ve desise yapmaktan ibarettir.

Bu unsurların hemen hepsi (A, B, C, ve Ç) Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının altıncı babının 1, 2, 3, 4 nci fasıllarında yazılı sahtekârlık veya (D) onuncu babının üçüncü faslında 503 nci maddenin 3 numaralı bendinde yazılı dolandırıcılık olarak tavsif ve tesmiye olunan suçların anasına tevafuk etmekte olduğu gibi bu unsurlardan terekküp eden suçlar da aynı mahiyeti haiz bulunmaktadır.

Bundan başka hile ve desise muayyen bir suç olmayıp - muaddel 81 nci maddede yazılı suçun - unsurlarıdır ve sahtekârlık evsafını haiz olmayan hileli ve desiseli efaalin de aynı maddeye tevfiakan cezalandırılmasını temin maksadıyle suç unsurları meyanına ithal edildiği anlaşılmaktadır.

Yoksa sahtekârlık evsafını mutazammın olan ve maddede sahte şahadetname ve sahte evrak kullanmak diye tasrih ve tadat edilen efaalin mahkûmiyet ilâmında kanuni tâbirleri zikredilmiye-

rek maddenin anasrından biri olan (hile) unsuriyle ve bu tâbirin istimaliyle tesmiye olunması suçun esas vasıflarıyla aslî mahiyetinin tebeddülünü ve kanuni neticelerin farklı surette tatbikını istilzam etmez. Esasen mahkemenin vukuunu sabit addedip üç sene hapis cezasıyla mahkûmiyetine mesnet ittihaz ettiği (temin olunan menfaat mukabilinde hakikata muhalif tabip raporu vermek) suçu Ceza Kanununun 354 nû maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına temas eden âmmenin itimadı aleyhine işlenmiş cürümler babının şahadetnamelerde sahtekârlığa ait faslında yazılı sahtekârlıktan başka bir şey değildir.

Bu maddenin anasrı doktorların Hükümetçe emniyet ve itimat olunacak vesikaları temin ettikleri menfaat mukabilinde vermelerinden ibarettir ki hâdiseye tamamen tevafuk etmektedir.

Bundan başka kanunlarımız, nevi cürüm itibarıyla tekaüt hakkından mahrumiyeti istilzam eden mahkûmiyetlerin taallük ettiği kanun maddelerini birer birer tadat etmeyerek mahkûmiyeti intaç eden suçların mahiyeten tâbi oldukları umumî tasnife (Ceza Kanunundaki tasnife) ait hukuki ve kanuni tâbiratın zikriyle iktifa etmiştir.

Yukarıdaki izahata göre mahkûmun mahkûmiyetine esas teşkil eden suçu:

Evvelâ temin olunan menfaat mukabili olduğu mahkûmiyet ilâmında kabul edildiğinden Ceza Kanununun 211 nû maddesi delâletiyle rüşvet almakla müterafik bir suçtur.

Saniyen, askerlikten kurtarmak için hileli efal ierası suretiyle menfaat teminini mutazammın olduğu için para verip rapor alan kimse aleyhine işlenmiş, Ceza Kanununun 73 nû maddesinin 3 numaralı bendine temas eden bir dolandırıcılık suçudur.

Salisen: Askerlikten ihraç veya askerliklerinin tecilini mucip bir hastalıkları olmayan eşhas için böyle bir hastalıkların mevcudiyetine dair tahkikat hilâfına tahriri rapor verilmiş olması hasebiyle evrakta sahtekârlık suçudur.

Bu suçların her hangi birisinden altı ay veya daha fazla hapis cezasına mahkûmiyet tekaüt hakkından mahrumiyeti intaç eder.

Netice : Temin ettiği menfaat mukabilinde askerlikten kısmen veya tamamen kurtarmak için üç şahsa hakikat hilâfına rapor vermek suretiyle Askerî Ceza Kanununun 81 nû maddesinde yazılı suç işlediğinden dolayı üç sene hapis cezasıyla mahkûmiyetine karar verilen bahse mevzu subay doktorun hareketi - hakikat hilâfına verilen şahadetname evrak ve vesikaların umumî kanun olan Ceza Kanunu hükümlerine tevfikân sahtekârlık tasnifine dâhil bulunması ve 81 nû maddenin anasrı meyanında sahte evrak ve şahadetnamelerin de mezkûr olması hasebiyle sahtekârlık mahiyetini mutazammın ve bu evsafı haiz bir suç olup müddeti mahkûmiyeti itibarıyla tekaüt hakkından mahrum bulunduğu ve aksine noktai nazarın tekaüt hakkından mahrumiyeti istilzam eden mahkûmiyetlere ait hükümlerin maksat ve vazına ve kanunlarımızın ruhuna muhalif olacağı Vekâletimce mütalâa edilmiş ise de, Millî Müdafaa Vekâletinin cevabi tezkeresinde sahte rapor vermek suçundan dolayı Askerî Ceza Kanununun 81 nû maddesine tevfikân mahkûm edilen eşhasın tekaüt hakkından mahrum olmadıklarında ısrar edilmektedir.

Bu itibarla Vekâletimle Millî Müdafaa Vekâletarasındaki noktai nazar ihtilâfının halli ve bu hususta yapılacak muamelenin katiyetle tâyini için « Ceza Kanununun sahtekârlık faslında 354 nû maddesinin 3 ve 4 nû fıkralarında yazılı menfaattemini mukabilinde sahte tabip raporu vermek suçundan dolayı - anasrı meyanında sahtekârlık ef'ali tadat edilen - Askerî Ceza Kanununun 81 nû maddesine tevfikân cezalandırılan Askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin Tekâüt Kanununu muaddel 53 nû ve Askerî Ceza Kanununun 30 nû maddesindeki sahtekârlık tâbirinin şümulüne dâhil olup olmadığının » tefsirine zaruret hâsıl olmuştur.

Yüksek makamımızca da tasvip buyurulduğu takdirde keyfiyetin Meclisi Âliye arzına müsaadelerini saygılarımla rica eylerim.

Maliye Vekili
F. Ağralı

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 3/123

Karar No. 5

23 . XII . 1943

Yüksek Reisliğe

Askerî Ceza Kanununun 81 nei maddesine tevfikân cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin Tekaüt Kanununun muaddel 53 ve Askerî Ceza Kanununun 30 neu maddelerindeki sahtekârlık tabirinin şumulüne dahil olup olmadığının tefsir yoluyla halli Maliye Vekâletinin 7 . X . 1940 tarihli tezkeresine atfen Başvekâletin Encümenimize havale olunan 17 . X . 1940 tarihli tezkeresiyle istenmekle iş Adliye ve Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletlerinin salâhiyetli memurları huzuriyle görüşülüp konuşuldu:

Sağlam üç şahsa temin ettiği menfaat mukabilinde sakat diye rapor vermek suçundan dolayı Askerî Ceza Kanununun 2862 sayılı kanunla değişen 81 nei maddesinin ikinci fıkrasına istinaden üç sene hapse mahkûm ve bu sebepten askerlikten ihraç edilen bir doktorun, Tekaüt Kanununun 53 ve Askerî Ceza Kanununun 30 neu maddelerine göre tekaüt hakkından da mahrum edilip edilmeyeceği hususu, Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletleri arasında ihtilâfı mucip olmuş ve bu hal tefsir talebine yol açmıştır.

Her ne kadar hadisede tatbik olunan Askerî Ceza Kanununun muaddel 81 nei maddesinin matlabında yalnız (Hile) tabiri kullanılmış ve Tekaüt Kanununun 53 neu maddesinde sayılan fiiller sarahaten zikrolunmamış ise de sahte şahadetname ve evrak kullanmak keyfiyetinden bahsedilmiş ve esasen mezkûr 53 neu maddede cürmün nevi itibariyle tekaüt hakkından mahrumiyeti istilzam eden mahkûmiyetlerin taallük ettiği kanun maddeleri birer birer tadat edilmiyerek mahkûmiyeti intaç eden suçların mahiyetleri itibariyle Ceza Kanunlarında tâbi oldukları umumî tasnife ait hukuki ve kanuni tabirlerin zikriyle iktifa olunmuştur.

Hiyle kullanmak suretiyle tavsif edilen fiilin

unsurları tetkik ve tahlil edildiğinde, Umumî Ceza Kanunundaki sahtekârlık suçuna tekabül ettiği görülmüştür. Çünkü sağlam üç şahsa bunlardan hiç birinin bu muamelenin tatbikını istilzam eden bir hastalığı mevcut olmamasına rağmen bunları askerden kurtarmak maksadiyle mahza temin edilen menfaat karşılığı olarak bunlara sakat diye rapor verilmiş ve bu suretle bu sağlam şahıslar aynı zamanda dolandırılmıştır.

Binaenaleyh Askerî Ceza Kanununun 81 nei maddesinin şumulüne giren suçlardan bu vasfı haiz olanlar hakkında Askerî ve Mülki Tekaüt Kanununun 2071 sayılı kanunla muaddel 53 neu maddesinin tatbiki icabedeceği ve mezkûr 81 nei maddenin bu bakımdan haiz olduğu sarahate binâen tefsire muhtaç bulunmadığı Encümenimizce ittifakla kabul olunmuştur.

Havalesi veçhile Adliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

M. M. En .Rs.	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İncedayı	H. Tuğaç	V. Bilgin
Bolu	Bursa	Bursa
Korgl. A. Alptögan	Gl. A. Atlı	Gl. N. Tınaz
Çankırı	Çorum	Diyarbakır
Dr. A. Arkan	Ş. S. Akgöl	Gl. K. Sevüktekin
Erzurum	Gaziantep	Gümüşane
A. Akyürek	Dr. M. Canbolat	Ş. Erdoğan
Hatay	İstanbul	Kars
Gl. E. Durukan	Ş. A. Ögel	Gl. H. Durudoğan
Kayseri	Kırklareli	Kocaeli
N. Tokar	Korgl. K. Doğan	Gl. M. Bakû
Mardin	Siird	Tekirdağ
Dr. A. Uras	B. Türkeray	R. Apak
	Tokad	
	Ş. Çelikkol	

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 3/123

Karar No. 14

19 . I . 1944

Yüksek Reisliğe

Ceza kanununun sahtekârlık faslındaki 354 n-eü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yazılı menfaat temini mukabilinde sahte tabib raporu vermek suçundan dolayı Askerî Ceza Kanununun 81 nei maddesine tevfikân cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin Tekâüt kanununun muaddel 53 neü ve Askerî Ceza Kanununun 30 neu maddesindeki sahtekârlık tabirinin şumulüne dâhil olup olmadığının tefsiri hakkında Maliye Vekâletinden yazılan 7 . X . 1940 tarihli tezkerenin Başvekâletin işin tefsir yoluyla halli talebini ihtiva eden yazısı Millî Müdafaa Encümeninin mazbatasıyla birlikte 23 . XII . 1943 tarihinde Adliye Encümenine de havale ve tevdi buyurulması üzerine tefsir talebine taallük eden kanun maddeleri Millî Müdafaa Vekâletinin salâhiyetli memurları huzuriyle tetkik ve müzakere olunlu.

Millî Müdafaa Vekâleti ile Maliye Vekâleti arasında ihtilâfı mucip olan mesele askerlikten kurtarmak maksadiyle hiyle yapmak suçundan üç sene hapis cezasına mahkûm ve bu sebeble askerlikten ihraç edilen bir doktorun tekaüt maaşına müstahak olup olamayacağı keyfiyetidir. Tetkik olunan dosya münderecatına ve encümenimizde verilen izahata nazaran hâdise de alâkalı olan askerî doktorun bir kişiyi tamamen ve diğer iki kişiyi de kısmen askerden kurtarmak için bunlardan hiç birinin bu muamelenin tatbikını istilzam eden bir hastalığı olmamasına rağmen temin ettiği menfaat mukabilinde ve her biri hakkında hilâfı hakikat rapor tanzim ettiği sabit görülerek

Askerî Ceza Kanununun 2862 sayılı kanunla tadil edilen 81 nei maddesinin ikinci bendi mucibince üç sene hapis cezasına mahkûm edildiği anlaşılmıştır.

Mahkûmiyete esas olan suçun yukarıda beyan olunan unsurları tetkik ve tahlil edildiği takdirde hiyle kullanmak suretiyle vasıflandırılmış olan fiilin Ceza kanunumuz muvacehesinde sahtekârlık suçuna tekabül ettiği vazihan görülür. Bu itibarla encümenimiz Askerî Ceza Kanununun 81 nei maddesinin şumulüne giren suçlardan bu anasırı haiz olanlar hakkında Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununun 2071 sayılı kanunla muaddel 53 neü maddesinin tatbiki icap edeceğini ve zikri geçen 81 nei maddenin bu bakımdan tefsire muhtaç bir hükmü ihtiva etmemekte olduğunu reylerin ittifakiyle karar altına alınmıştır.

Havalesi ve hile Maliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. R. Na.	M. M.	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	Manisa
Ş. Devrin	Ş. Devrin	F. Uslu
Balıkesir	Bingöl	Denizli
O. Niyazi Burcu	F. F. Düşünsel	H. Günver
Denizli	İzmir	Kastamonu
N. Küçükka	E. Oran	A. Binkaya
Kastamonu	Kayseri	Kocaeli
Dr. F. Ecevit	R. Özsoy	S. Arıel
Konya	Rize	Seyhan
H. Karagülle	Dr. S. A. Dilemre	K. Çelik
Sinob		Urfa
C. Atay		K. Berker

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 3/123

Karar No. 31

17 . IV . 1944

Yüksek Reisliğe

Ceza Kanununun 81 nei maddesine tevfikân cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetle-

rin, Tekâüt Kanununun muaddel 53 neü ve Askerî Ceza Kanununun 30 neu maddesindeki sah-

tekârlık tâbirinin şümulüne dâhil olup tekaüt maaşı tahsis edilip edilemeyeceğinin tefsir yoluyla halli hakkındaki Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa ve Adliye Encümenleri mazbataları Encümenimize havale buyurulmakla Millî Müdafaa Vekâleti mümessilinin huzuriyle yapılan müzakere neticesinde Adliye Encümeni mazbatasında izah edilmiş bulunan noktai nazar Encümenimizce tamamen tasvip ve kabul olundu.

Havale gereğince Bütçe Encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâtip
İstanbul	Aydın	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	M. Aksoley
Afyon K.	Kastamonu	Malatya
İ. H. Baltacıoğlu	H. Çelen	M. N. Zabcı
Muğla	Tekirdağ	Tokad
F. O. Menteseoğlu	E. Ataç	C. Kovalı
	Zonguldak	
	Y. Ziya Özenci	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 3/123
Karar No. 15

16 . XII . 1944

Yüksek Reisliğe

Askerî Ceza Kanununun 81 ne maddesine tevfiikan cezalandırılan askerî şahıslara ait mahkûmiyetlerin, Tekâüt Kanununun muaddel 53 neü ve Askerî Ceza Kanununun 30 neü maddesindeki sahtekârlık tâbirinin şümulüne dâhil olup tekaüt maaşı tahsis edilip edilemeyeceğinin tefsiri hakkındaki Başvekâletin 17 . X . 1940 tarihli ve 6/4727 sayılı tezkeresi Millî Müdafaa, Adliye ve Maliye Encümenleri mazbatalarıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa Vekâletinden salâhiyetli adli memurlar ve Maliye Vekâleti namma Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin mucip sebepleri ve Adliye Encümeni mazbatası tetkik edilerek yapılan müzakere sonunda Encümenimizce de Adliye Encümeninin noktai nazarna iştirake karar verilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere

Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kastamonu	Edirne	Tokad
T. Coşkan	N. Gündüzalp	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Bitlis
F. Öymen	Gl. R. Alpman	B. Osma
Bolu	Diyarbakır	Eskişehir
Dr. Z. Ülgen	R. Bekit	Y. Abadan
Giresun	Giresun	Hatay
M. Akkaya	A. Sayar	H. Selçuk
İsparta	İstanbul	İzmir
M. Karaağaç	H. Kortel	M. Birsal
Kayseri	Kütahya	Mardin
F. Baysal	H. Pekcan	R. Erten
Rize	Trabzon	Urfa
T. B. Balta	M. S. Anamur	M. E. Tekeli
Zonguldak		Zonguldak
E. Erişirgil		H. A. Kuyucak

Divanı Muhasebatta açık bulunan Dördüncü Daire Reisliğine seçim yapılmasına dair Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresiyle Bütçe, Divanı Muhasebat ve Maliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/209)

T. C.

Divanı Muhasebat
Sayı : 228132

3 . XI . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Altmış beş yaşını ikmal etmiş olması hasebiyle tekaüdü iera edilen Dördüncü Dairesi Reisi Fevzi Ering'ten açılan Daire Reisliğine 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun 4 neü maddesi ahkâmına tevfikân Meclisi Âlice bir zatın seçilmesine müsaade buyurulmasını engin saygılarımla arz ederim.

D. M. Reisi
S. Oran

Muhtelit Encümen mazbatası

T. B. M. M.

B. Divanı Mu. ve Maliye Muhtelit En.
Esas No. 3/209
Karar No. 18

16 . XII . 1944

Yüksek Reisliğe

Altmış beş yaşını ikmal etmiş olması hasebiyle tekaüdü iera kılınan Dördüncü Daire Reisi Fevzi Ering'den açılan daire Reisliğine 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun 4 neü maddesi ahkâmına tevfikân Yüksek Meclisee bir zatın seçilmesi hakkındaki Divanı Muhasebat Reisliğinin 3 . XI . 1944 tarihli ve 228/32 sayılı tezkeresi Bütçe, Divanı Muhasebat ve Maliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene tevdi buyurulmakla 8 . XII . 1944 tarihinde Divanı Muhasebat Reisi de hazır bulunduğu halde toplanan Muhtelit Encümende yapılan seçim sonunda:

2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun 3 neü maddesinin (1) sayılı bendinin (B) fıkrası mucibince Daire Reisliğine ehil bulunan nam-

zeteler arasından ilişik listede sicili yazılı iki âza bu daire Reisliği için namzet olarak seçilmişlerdir. Keyfiyet Umumî Heyete arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe **sunulur.**

Reis	M. M.	Kâtip
Kastamonu	Tokad	İstanbul
<i>T. Coşkan</i>	<i>H. N. Keşmir</i>	<i>F. Öymen</i>
Afyon K.	Amasya	Ankara
<i>S. Yurdkoru</i>	<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>M. Aksoley</i>
Antalya	Antalya	Aydın
<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>H. T. Dağhoğlu</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>
Balıkesir	Bitlis	Bolu
<i>H. Küçükler</i>	<i>B. Osma</i>	<i>C. Özçağlar</i>
Burdur	Çanakkale	Çanakkale
<i>Ş. Engineri</i>	<i>S. T. Arsal</i>	<i>R. Bulayırılı</i>

İmzada bulunmadı

Diyarbakır <i>R. Bekit</i>	Edirne <i>M. Gündüzalp</i>	Eskişehir <i>Y. Abadan</i>	Kayseri <i>Ö. Taşçıoğlu</i>	Kocaeli <i>S. Pek</i>	Kütahya <i>H. Pekcan</i>
İmzada bulunmadı		İmzada bulunmadı	Malatya <i>T. Temelli</i>	Malaya <i>M. N. Zıpcı</i>	Manisa <i>F. Kurdoğlu</i>
Gazi Anteb <i>Ö. A. Aksoy</i>	Giresun <i>M. Akkaya</i>	Giresun <i>Ayet Sayar</i>	Manisa <i>İ. Ertem</i>	Niğde <i>A. G. Bodrumlu</i>	Rize <i>T. B. Balta</i>
Hatay <i>H. Selçuk</i>	İsparta <i>M. Karaağaç</i>	İstanbul <i>H. Kortel</i>	Sivas <i>A. Yurdakul</i>	Trabzon <i>M. S. Anamur</i>	Urfa <i>M. E. Tekeli</i>
İmzada bulunmadı				İmzada bulunmadı	
İstanbul <i>A. Bayındır</i>	İzmir <i>Ş. Adalan</i>	İzmir <i>M. Birsal</i>	Yozgad <i>S. İçöz</i>	Zonguldak <i>E. Erişirgil</i>	Zonbuldak <i>Y. Z. Özenci</i>
Kastamonu <i>N. Tamaç</i>	Kastamonu <i>Z. Orybay</i>	Kayseri <i>F. Baysal</i>			İmzada bulunmadı

Adı ve soyadı	Unvanı	Bareni derecesi	İntihap ve-ya tayıni tarihi	Doğum tarihi ve yeri	Tahsili	Devlet hizmetine dı-hul tarihi
Halit Demirsoy	Divanı Muhasebat âzalığı	3	21.VII.1931	1309/1311 İstanbul	Hukuk 1332	21.VI.1331
Rafik Bankuy	Divanı Muhasebat âzalığı	3	7. XI. 1341 1925	1309 Ra-dovişte	Mülkiye 1329	23.XII.1326

Bulunduğu memuriyetler ve cenebi memleketlerde tetkikat	Bildiđi garp lisanları	Telifi	Fevkalâde taltif
Hazinei Maliye, Duyunu Umumiye kalemî mulâzımlığı, Divanı Muhasebat kâtipliği, mümeyyizliği, murakıplığı, başmurakıplığı, başkâtipliği, âzalığı, daire reis vekâleti	Fransızca	Divan kursunda vergi mevzuu ve Divan hakkındaki takrirleri matbudur.	
Ziraat Bankası, Seyrisefain muhasebe kâtipliği, nahiye müdürlüğü, kaymakamlık, Matbuat Umum Müdürlüğü muhabirliği, ihtiyat zabâtliği, Divanı Muhasebat murakıplığı Temmuz 1925 Teşrinievvel 1926 ve 7 . X . 1926 - 10 . VI . 1927 tarihlerinde İtalya, Fransa ve Belçika'da tetkikat.	Fransızca	Belçika ve İtalya Devletlerinin mali teşkilâtı ve Belçika kanunları mali murakabe hakkında beş eser.	Beyaz şeritli İstiklâl madalyası.

Trabzon Mebusu Sırrı Day'ın, Karamürsel hakimi Nuh Necyettin Canıdaroğlu'nun tekaüt muamelesi hakkında Divanı Muhasebat Riyaseti mütalaâsiyle Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının ikinci fıkrasının yeniden tetkiki hakkında tavriri ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (4/4)

Yükselk Riyasete

Keyfiyet tefsir mevzuu olmak itibariyle Maliye ve Bütçe Encümenlerince tetkikini arz ve teklif ederiz.

Trabzon
S. Day

**DIVANI MUHASEBAT RIYASETI MÜ-
TALÂASI**

2. -- Adliye Vekâleti Zat İşleri Umum Müdürlüğüne tanzim edilip tescil için Divana gönderilen Karamürsel hâkimi Nuh Necyettin'in tekaüt maaşına ait evrakın 3 nüü dairece tetkikinde : Maaş Kanunu hükümlerine nazaran maaşları yükselen memurların yükselmiş olan maaşa istihkaklaer; yükselme tarihini takip eden ay başından başlayacağına ve Tekâüt Kanunu hükümlerine nazaran alınmaya istihkak kesbedilmemiş olan bir maaş tekaütlüğe esas olamayacağına ve 16 . X . 1933 tarihinde ittihaz olunan 844 numaralı Heyeti Umumiye kararı yetim maaşına müteallik ise de mahiyeti itibariyle tekaüt maaşlarına da şümülü tabii bulunmasına ve Nuh Necyettin'in yükselmiş olan maaşını almadan ve almağa istihkak kesbetmeden tekaüde sevkedilmiş olmasına mebni dairesince bu maaş üzerinden tahsis edilmiş olan tekaüt aylığının tescilinin mümkün olamayacağına karar verilerek reddedilmesine itirazın mumaileyh tarafından verilen ve son maaşı olan 55 lira üzerinden tahsis muamelesi yapılmış iken bilfiil bu maaşı almadığından bahsile tekaüt maaşının tescili mümkün olmadığına dair üçüncü dairece ittihaz olu-

**DIVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN MAZ-
BATASININ İKİNCİ FIKRASI**

2 -- Alınmağa kanunen istihkak kesbedilmemiş olan bir maaşın tekaüt veya yetim maaşına veya ikramiyesine esas ittihazına 1683 numaralı kanun hükümleri müsait görülmediğinden muamele sahibinin itirazının reddi yolunda Divanı muhasebat Heyeti umumiyesince müttehaz karar Encümenimizce de muvafık görülmüştür.

nan karara istinat edilen 16 . X . 1933 tarihli 844 numaralı Heyeti Umumiye kararı hâdisede mabihittatbik olamayacağından Divanı Muhasebat Kanununun 73 ncu maddesi mucibince Keyfiyetin Umumi Heyetçe tetkiki talebini muhtevi bulunan 21 . II . 1939 tarihli dilekçe ile sebke- den istifsara cevaben Adliye Vekâletinden gön- derilen ve (tahsis dosyası içinde bulunan istiza- ha verilen karşılıkta da bildirildiği ve sieil ör- neğinde yazılı olduğu üzere 55 lira maaşlı Ka- ramürsal hâkinliğinde işe başlayış ve ayrılış tarzlarına göre bu maaş fiilen almamış ise de kanunu mahsus mucibince 45 lirada muayyen olan müddetini bitirmek suretiyle 55 liraya tâ- yin kılınmasına ve Tekâüt Kanununun 6 ncı maddesi, yalnız talebiyle tekaüt olanlar için son maaş iki sene almak şartını vazetmiş bulunmasına ve resen tekaüt halinde son maaşla- rını fiilen alıp alamıyacağı hakkında ahkâmı mevcude olmamasına binaen son memuriyet ma- aşlı olan 55 lira üzerinden yapılan tahsis muame- lesinde bir yolsuzluk bulunmadığı ve kararda mevzu bahis Trabzon hat bakırcısı müteveffa Ha- san hakkında ittihaz olunan kararın mumâileyh hakkında da tatbiki muvafık görülmekte olduğun- dan talebi veçhile keyfiyetin bir defa Heyeti Umumiyede görüşülmesi) şeklinde olan 23 . 2 . 1939 tarih ve 40/44 sayılı tezkere Divanı Muhase- bat Heyeti Umumiyesinde okunduktan sonra mütalâasına müracaat olunan Müddeiumumî Enver Arkun 1683 sayılı Tekâüt Kanununun 26 ncı maddesinde 65 yaşını doldurupta tekaüt müddetini ikmal etmemiş olanlardan hizmeti 20 seneye balığ olmıyanlara son aldıkları maaşın emsali hâsılı üzerinden beher hizmet senesi için birer aylık olmak üzere tediyat yapılacağı göste- rilmiş olmasına nazaran bu gibilerden hizmeti 20 seneden fazla olmasına binaen kanun hükmüne göre tekaüt maaş tahsis edilecekleri, maddi ka- nuniyedeki son aldıkları maaş kaydından hariç tutmağa imkân olmayacağına ve müddeinin de terfi ettiği 55 lira maaş fiilen almamış olup son almış olduğu maaşın 45 lira bulunmasına bi- naen bu miktar maaş üzerinden tahsis edilen te- kaüt maaşına ait tahsis muamelesinin kanuna uy- gun ve tasdikı muktazi bulunduğu mütalâasında bulunmakla icabı müzakere olunduktâ :

Müstedî Nuh Necyettin'in 14 temmuz 1938 tarihinde terfian nakli memuriyeti iera kılındığı ve yeni vazifesine 15 ağustos 1938 tarihinde mü-

başeret eylemiş olmasına göre vaziyeti; 3 T. Evvel 1927 tarihli umumî heyet kararında mevzuubahis muameleye müşabih olup bu karara ve Maaş Kanununun birinci maddesi hükmüne göre memuriyeti terfi edilenler maaş zammına işe mübaşeretlerini takip eden aydan itibaren müstehak olacakları cihetle mumaileyhin de yükseldiği derece maaşına 1 Eylül 1937 tarihinde kesbi istihkak eyleyeceği ve Tekâüt Kanununun 6 neî ve 26 neî maddeleri münderecatına nazaran tekaüt maaşına son alman maaşın esas tutulması lâzım geleceği cihetle henüz almağa kesbi istihkak etmediği yeni maaş üzerinden tekaüt aylığı bağlanması mümkün görülmemiş ve binaenaleyh 3 neî dairece ittihaz edilip 26 . I . 1939 tarih ve 143272/ - 294 numaralı red takririne esas teşkil eden kararın tebdil ve tadiline mahal olmadığından tadil talebinin 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu müstediye tebliğ ile beraber tahsis evrakının aylık raporla Meclisi Âliye arzına ve keyfiyetin müstediye tebliği ile beraber tahsis evrakının Adliye Vekâletine iadesine karar verilmiştir.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 4/4

Karar No. 39

16 . VI . 1944

Yüksek Reisliğe

Karamürsel hâkimliğine terfian tâyin olunduktan sonra 65 yaşını ikmal etmesinden dolayı tekaüde sevkedilen Nuh Necyettin Canırdarlıoğlu'na, terfiden evvelki maaşı olan 45 lira üzerinden mi yoksa terfi edildiği 55 lira maaş üzerinden mi tekaüt maaşı tahsisi icabedeceğince dair Divanı Muhasebat Umumî Heyetiyle Divanı Muhasebat Encümenince ittihaz edilen ve mütalâa beyanı için Encümenimize havale buyrulmuş karar tetkik ve müzakere edildi.

Zikri geçen karara göre 14 Temmuz 1938 tarihinde terfian nakli iera edilen Nuh Necyettin Canırdarlıoğlu, yeni vazifesine 15 Ağustos 1938 tarihinde başlamış ve 1 Eylül'den itibaren yani 15 gün sonra verilecek 55 lira maaşı almadan 13 Ağustos 1938 tarihinde tekaüde sevkedilmiştir.

Divanı Muhasebat, Maaş Kanununun 1 neî maddesinde (Devlet memuriyetine tâyin olunanlar işe mübaşeretlerini ve terfi edenler, terfi tarihlerini takip eden ay iptidasından itibaren maaşa veya zamma müstahak olurlar) denilmiş olduğu ve Tekâüt Kanununun 26 ve 6 neî maddelerine göre de, tekaüt maaşına, son maaş esas ittihaz edildiği için Nuh Necyettin'in fiilen almadığı 55 lira maaş üzerinden tekaüt aylığı tahsis edilemeyeceği neticesine varmış ve Divanı Muhasebat Encümeni de bu görüşe iltihak etmiştir.

Her ne kadar, tekaüde esas olan maaş, son maaş ise de Tekâüt Kanununun 6 neî maddesi (talebi üzerine tekaüdü iera olunan zâbitlerle mülki ve askerî memurlara) müteallik ve münhasır olduğu için talebiyle tekaüt edilmeyen

Nuh Necyettin Canıdarhoğlu hakkında bu hükümler tatbik olunamaz. 65 yaşını doldurmasından dolayı tekaüde sevkedilenlere aittir olan 26 nci maddede ise bu maaşın fiilen alınması lâzımlığına dair bir hüküm mevcut bulunmamaktadır. Maaş Kanununun 1 nci maddesindeki hükme gelince : Terfi eden memurlara eski ve yeni maaşları arasındaki farkın, yani maaş zammının bir ay sonra verilmesi, vaktiyle tekaüt aidatı diye kesilmekte olan (terfi) farklarının ayrıca tevkifi gibi bir külfete mahal bırakılmak için konulmuş olan bu hüküm, tarzı tediyeye müteallik olup memurun 55 liralık memuriyete terfiinden mütevellit hukuki neticeleri bertaraf edecek bir mahiyet ve kuvvet ta-

şımaktadır.

Binaenaleyh Nuh Necyettin Canıdarhoğlu'na, 55 lira maaş üzerinden tekaüt maaşı tahsisi, kanuna mugayeret arzemedikten başka mâdeletle de uygun bulunduğu mütalâasıyla mazbatamız Yüksek Reislığe sunulur.

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâtip
İstanbul	Aydın	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	M. Aksöley
Afyon K.	Afyon K.	Antalya
İ. H. Ballacıoğlu	S. Yurdkoru	H. T. Dağhoğlu
Antalya	Malatya	Tekirdağ
Dr. G. Kahraman	M. N. Zabcı	E. Ataç
Tokad	Urfa	Zonguldak
C. Kovalı	M. E. Tekeli	Y. Z. Özenci

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 4/4

Karar No. 16

16 . XII . 1944

Yüksek Reislığe

Karamürsel Hâkimliğine terfian tâyin olunduktan sonra 65 yaşını ikmal etmesinden dolayı tekaüde sevkedilen Nuh Necyettin Canıdarhoğlu'na terfiden evvelki maaşı olan 45 lira üzerinden maaş tahsisi icap ettiği hakkında Divanı Muhasebatça ittihaz edilen ve mart, mayıs 1939 aylarına ait raporla Meclise arzedilen karara dair Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının Umumi Heyette müzakeresi sırasında Divanca ittihaz edilen kararın doğru olmayıp bunun bir tefsir mevzuu olduğu ve bu maksatla bu maddenin Maliye ve Bütçe Encümenlerince tetkiki hakkındaki Trabzon Mebusu Sırrı Day'ın taktirî Umumi Heyette nazarı itibare almarak dosya Maliye ve Bütçe Encümenlerine havale edilmiş ve devre değişmesi üzerine dosya hükümsüz kalmış ise de bunun aynı maksatla müzakeresi İstanbul Mebusu Ziya Karamürsel tarafından bir taktir ile talep ve bu taktir Umumi Heyetin 15 . III . 1943 tarihli içtimarında nazarı itibare alınmış ve taktir Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmuş olmakla keyfiyet Divanı Muhasebat Reisi Seyfi Oran ve Maliye Vekâleti namına Bütçe ve Malî Kontrol Umum Mü-

dürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olunmuştur.

Divanı Muhasebatın bu kararında; Maaş Kanununun birinci maddesindeki (Devlet memuriyetine tâyin olunanlar işe mübaşiretlerini ve terfi edenler terfi tarihini takip eden ay iptidasından itibaren maaşa veya zamma müstehak olurlar) ve Tekâüt Kanununun altıncı maddesindeki tekaüde esas olan son maaşı iki sene almak ve yirmi altıncı maddesindeki 65 yaşını ikmalen tekaüt edilenlerden 20 seneyi ikmal etmemiş olanlara son aldığı maaşın esas tutulacağına dair olan kayıtlara dayanarak Nuh Necyettin'in 13 Ağustos 1938 de tekaüde sevkolunduğunu her ne kadar 5 Ağustos 1938 de 55 lira maaşlı vazifesine başlamış ise de bu maaşa ancak 1 Eylül 1938 de istihkak kesbedeceğinden son maaşının 45 lira olup bunun üzerinden tekaüt muamelesinin ierası icabettiği beyan edilmektedir.

Tekaüt Kanununun 6 nci maddesi, talebi üzerine tekaüt olunanların tekaüt maaşı miktarının tesbitinde esas tutulacak memuriyet maaşının iki sene alınmasını şart koymuştur. Ancak buradaki kaydın talebi üzerine tekaüt edilenlere münha-

sır olduğu sarıh bulunmaktadır. Binaenaleyh sin haddini doldurmak suretiyle tekaüde sevkedilenlerle bu hükmün bir alâkası bulunmamaktadır.

Maaş Kanununun birinci maddesinin tedvin sebebi hakkındaki Maliye Encümeni mütalâasına Encümenimizce de aynen iştirak edilmektedir. Binaenaleyh bir memurun terfi ettiği derecedeki hukuka istihkak kesbetmesi o dereceye usulen terfi etmiş ve vazifesine de başlamış olmasıyla mukayyet olduğundan Maliye Encümeni mazbatasında izah edilen maksada göre tedvin edilen ve tediye tarzına ait bulunan Maaş Kanunu hükmünün terfiden mütevellit hukuku ihlâl etmesine Encümenimizce de bir kanuni memsek görülmediğinden Tekâüt Kanununun 26 ı maddesindeki son maaş kaydının istisnai bir hale taallûku dolayısıyla de Divan kararında anlaşılan mânada telâkkisine imkân bulunmamaktadır.

Binaenaleyh Encümenimizce, bir memurun usulen bir üst dereceye terfi etmesi ve vazifesine başlaması o dereceye ait bütün hukuku iktisabı intağ ettiğinden velev o derece maaşını almadan sin tahdidi sebebiyle tekaüt dahi edilse o derece

maaşının son maaş addedilmesi ve Nuh Neeyetin Çandarlıoğlu hakkında da bu suretle muamele ifası icabedeceği neticesine varılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kastamonu	Edirne	Tokad
<i>T. Coşkan</i>	<i>N. Gündüzalp</i>	<i>II. N. Keşmir</i>
Kâtip		
İstanbul	Aydn	Bitlis
<i>F. Öymen</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>	<i>B. Osma</i>
Bolu	Diyarbakır	Eskişehir
<i>Dr. Z. Ülgen</i>	<i>R. Bekit</i>	<i>Y. Abadan</i>
Giresun	Giresun	Hatay
<i>M. Akkaya</i>	<i>A. Sayar</i>	<i>H. Selçuk</i>
İsparta	İstanbul	İzmir
<i>M. Karaağaç</i>	<i>H. Kortel</i>	<i>M. Birsal</i>
Kayseri	Kütahya	Mardin
<i>F. Baysal</i>	<i>H. Pekcan</i>	<i>R. Erten</i>
Rize	Trabzon	Urfa
<i>T. B. Balta</i>	<i>M. S. Anamur</i>	<i>M. E. Tekeli</i>
Zonguldak		Zonguldak
<i>E. Erişirgil</i>		<i>H. A. Kuyucak</i>

